

10. Ændring af arbejdsgiverens objektive strafansvar (kodificering af praksis)

Indledning

Formålet med ændringen er at bringe ordlyden af § 83 i overensstemmelse med den retspraksis, der har udviklet sig over en årrække.

Gældende ret

§ 83 i arbejdsmiljøloven er en af de få særlovsbestemmelser, der fortsat indeholder et objektivt, personligt strafansvar. Som bestemmelsen er formuleret, kan arbejdsgiveren ifalde strafansvar og idømmes bøde, når der i virksomheden er sket en overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Det kræves efter ordlyden således ikke, at der skal foreligge skyld hos arbejdsgiveren.

Imidlertid er § 83 gennem en årrække ikke blevet anvendt efter sin direkte ordlyd, hvorefter arbejdsgiveren er strafferetlig ansvarlig, blot der er sket en overtrædelse i virksomheden. Efter mangeårig praksis har bestemmelsen kun været anvendt, når der er sket en overtrædelse og der samtidig foreligger tilregnelser i form af uagtsomhed eller forsæt hos en eller flere personer inden for virksomheden.

Det er i dag de samme kriterier, der lægges til grund for anvendelsen af § 83, som også er gældende for anvendelsen af de juridiske personers ansvar i straffelovens 5. kapitel (selskabsansvaret).

§ 83 finder efter praksis kun anvendelse på arbejdsgivere i mindre, personligt ejede virksomheder, idet alle andre virksomheder er omfattet af de juridiske personers ansvar i straffelovens 5. kapitel (selskabsansvaret), jf. henvisningen hertil i arbejdsmiljølovens § 86, hvoraf fremgår, at der pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Indhold og overvejelser

Den nugældende praksis for anvendelse af § 83 har til formål at sikre, at alle arbejdsgivere ved overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen strafferetligt er ens stillet, idet det for alle arbejdsgivere gælder, at der alene kan forventes domfældelse, når der er sket en overtrædelse, og der samtidig kan bevises tilregnelser i form af uagtsomhed eller forsæt hos en eller flere personer i virksomheden eller virksomheden som sådan.

Ordlyden af § 83 foreslås ændret i overensstemmelse med praksis, da omfanget af strafansvaret bør fremgå direkte af bestemmelsen.

§ 84 foreslås konsekvensrettet som følge af ændringen af § 83.

11. Opkrævning af gebyr

Indledning

Med forslaget får beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om opkrævning af brugerbetaling i form af gebyr i forbindelse med bindende forhåndsbesked, autorisation, udpegning og bemyndigelse samt godkendelse og kvalitetssikring af udbydere af arbejdsmiljøuddannelsen og arbejdsmiljøuddannelsen for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet til dækning af Arbejdstilsynets omkostninger.

Gældende ret

Arbejdsmiljølovgivningen indeholder ikke bestemmelser om brugerbetaling i form af gebyrer på de nævnte områder. Arbejdsmiljølovgivningen indeholder dog på andre områder regler om gebyr, fx for afprøvning og kontrol af elevatorer, kедler og beholdere.

Indhold og overvejelser

Med forslaget om gebyropkrævning sikres der mulighed for, at Arbejdstilsynets varetagelse af nye opgaver ikke lægger beslag på ressourcer fra Arbejdstilsynets kerneområde, tilsynsarbejdet, idet gebyrerne skal dække Arbejdstilsynets omkostninger ved opgavevaretagelsen.

Forslaget indeholder derfor bemyndigelse til beskæftigelsesministeren til at kunne fastsætte regler om gebyrbetaling

- ved bindende forhåndsbesked,
- ved godkendelse og kvalitetssikring af udbydere af arbejdsmiljøuddannelsen og arbejdsmiljøuddannelsen for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet,
- ved behandlingen af ansøgninger om bemyndigelse til autorisation af arbejdsmiljørådgivere, til godkendelses- og kontrolopgaver samt om ændringer heraf, samt
- for behandling af ansøgninger om autorisation som arbejdsmiljørådgiver samt ændringer i og kontrol heraf.

Ved manglende betaling pålægges gebyrerne renter. Endvidere tillægges gebyrerne udpantningsret.

Gebyrerne fastsættes så de langsigtede gennemsnitlige omkostninger dækkes. Beskæftigelsesministeren ønsker i forbindelse med lovforslaget at sikre en regulering med omkostningsudviklingen af de 4 ordninger, således at betalingen fastholdes over tid.

De nærmere regler, herunder om gebyrets størrelse, fastsættes ved bekendtgørelse.